

تفاوت قزل آلا ، رنگین کمان ، خال سیاه و سالمون در چیست؟ (نسخه PDF)

حتما شما هم به این واژه و کلمه برخورد کرده اید که در ماهیگیری یا حتی اسم بردن از ماهی ها ، وقتی به ماهی قزل می رسمیم ، خیلی معمول است که از کلمات یا واژه هایی مثل قزل آلا ، قزل آبی ، قزل آبی رنگین کمان ! قزل آبی سالمون ! قزل آبی خال سیاه و ... می رسمیم . خود من هم تا همین چند وقت پیش که در دوره آموزش ماهیگیری مقدماتی شرکت نکرده بودم همین اشتباهات را در صحبت کردن در مورد ماهی ها داشتم و باور داشتم که قزل آلا چند نوع دارد و خال سیاه و رنگین کمان جزو آنها هستند اما متوجه این اشتباه شدم و امروز تصمیم دارم در مورد این اشتباه لفظی با دوستان صحبت کنم .

معنی واژه قزل آلا چیست ؟

قزل در زبان آذری به معنی خال است و آلا هم در این زبان به معنی قرمز یا سرخ و در نهایت شما به ماهی قزل آلا می گوئید که ضمن اینکه باید خال خالی باشد ، خال های آن هم باید سرخ رنگ باشد . به تصویر بالا دقت کنید ، چند ماهی قزل آلا را مشاهده می کنید ، بد نیست بدانید استفاده از واژه ماهی خال مخالی هم در معرفی کردن گونه ماهی های قزل اصلا واژه نادرستی نیست . اما اشتباه از زمانی شروع می شود که شما به این ماهی قزل آلا می گوئید !! مثل اینکه بگوئید خال قرمز خال قرمز ! یعنی به کار بردن یکی از این واژه ها برای توصیف این ماهی کافیست .

آیا قزل آلا خال سیاه داریم ؟

از پاراگراف قبلی که حتما متوجه شدید که خال قرمز خال سیاه طبیعتا وجود ندارد ! اما چطور است که ما ماهی از گونه قزل را در دریاچه ها و رودخانه ها می بینیم که به جای داشتن خال قرمز ، خال سیاه دارد ؟ یا بعضی رودخانه ها دارای قزل آلهایی هستند که تنوع رنگی دارند ! یعنی بعضی از نقاط رودخانه شما ماهی هایی با خالهای بسیار سرخ و در برخی نقاط ماهی هایی با خالهای خاکستری می بینید ، دلیل این موضوع چیست ؟

خوب اجازه بدهید همینجا اعلام کنم که ما هیچ ماهی بومی در ایران به عنوان قزل آلا خال سیاه یا بصورت کلی خال سیاه نداریم ! در واقع این تاثیر عوامل طبیعی بر روی رنگدانه های پوستی حیوان است که باعث می شود طیف رنگی که روی پوست حیوان ظاهر می شود متفاوت باشد ، نوع تغذیه ماهی ، عمق آب ، دمای آب و خیلی از عوامل متنوع دیگر از جمله دلایلی است که شما ماهی قزل آلا را بصورت قزل قره ! خال سیاه مشاهده کنید . پس خال سیاه همان خال قرمز است که عوامل محیطی باعث تغییر رنگ آن شده اند.

قزل آلا رنگین کمان چیست ؟

خوب طبیعتا همینجا می دانید که قزل آلا رنگین کمانی وجود ندارد و بهتر است بگوئیم قزل رنگین کمان یا به تنهایی از واژه ماهی رنگین کمان استفاده کنیم . این نوع ماهی که هم خانواده قزل آلا است گونه ای وارداتی و غیربومی است که در کشور ما متاسفانه تکثیر شده است و برعکس قزل آلا ، رنگین کمان یک ماهی مهاجم به گونه های مختلف حتی قزل آلاست . تصویر این ماهی را می توانید در بالا مشاهده کنید که به دلیل خط قرمز رنگی که از ابتدا تا انتهای بدن دارن کاملا مشخص است . برای اینکه برای شما زیاد ابهام به وجود نیاید فراموش نکنید که قزل آلا ، رنگین کمان و سالمون هر سه از یک خانواده از گونه های ماهی هستند که به عنوان Trout شناخته می شوند .

حتی ماهی هایی از اینگونه در دریا هم وجود دارند و مهمترین نقطه مشترک آنها خال خالی بودن آنهاست . بنابراین بهتر است اگر می خواهیم ماهی ها را معرفی کنیم برای قزل آلا فقط از واژه قزل آلا یا فقط از واژه خال قرمز استفاده کنیم ، برای رنگین کمان از همان واژه ماهی رنگین کمان یا قزل رنگین کمان استفاده کنیم . امیدوارم مورد توجه شما قرار گرفته باشد در نهایت کلمه قزل در همه این نوع ماهی ها مشترک است . با تشکر ویژه از استاد سهرابی عزیز به خاطر به اشتراک گذاری این مطالب ...

farko |

با سلام و احترام

باید خدمتتان عرض کنم که قزل آلا به معنی به رنگ طلا می باشد

در زبان آذری و ترکی قزل همان طلاست و آلا به رنگ گفته میشود

و چون در زبان ترکی اول صفت میاید و بعد اسم ما نمیتوانیم قزل آلا را خال قرمز معنا کنیم که از نظر دستوری درست نیست و قزل باید صفتی برای آلا باشد.

مثل قزلباش (قزل باش) لغت قزلباش از دو واژه ترکی آذربایجانی قزل به معنی «زربین و سرخ» و باش به معنی «سر» تشکیل یافته است

<https://fa.wikipedia.org/wiki/%D9%82%D8%B2%D9%84%D8%A8%D8%A7%D8%B4>

<http://fa.wikishia.net/view/%D9%82%D8%B2%D9%84%D8%A8%D8%A7%D8%B4>

محمد نصیری |

سلام و عرض ادب ، خودتون دارید میگوید قزل به معنی سرخ !!! این ماهی به خاطر خالهای قرمزش شده قزل آلا عزیزم اگر بنده هم آذری هستم کاملا معنی کلمات رو میشناسم و البته بعد از کلی جستجو و پرسش این مطلب رو نوشتم ... یعنی به نظر شما ماهی رنگ طلایی بیشتر به معنی ماهی خال قرمز هست !!! صحبتی می کنید واقعا !

محمد نصیری |

لطفا به لینک های زیر هم نگاهی بندازید :

- قزل. [قِز] (ترکی ، ص) سرخ و احمر. (غیاث اللغات) (آندراج). || (ا) طلا. ذهب. (تحفهء حکیم مؤمن).
- آلا. (فرانسوی ، حرف اضافه) در کلماتی که از فرانسه در زبان ما داخل شده چون و مانند و مطابق باشد، چون : آلافرانک ، آلانگله ، آلاتورک ، آلاگارسن و آلامد. لیکن دو کلمهء آلاپلنگی به معنی منقش بخالهای درشت و آلابلیلی به معنی جای رفیع و بلند (چون آشیان بلبل) در زبان فارسی هست که در صورت و معنی عین «آلا»ی سابق الذکر است و از این رو محتمل است که کلمهء آلا در این دو زبان مشترک باشد.
- آلا. (ص) آل. سرخ نیمرنگ. پشت گلی

مطلب اصلی